

Giriş

Bel ağrısı insan yaşamı üzerinde önemli derecede sosyal, ekonomik ve psikolojik etkileri olabilen oldukça yaygın görülen bir durumdur ve dünyadaki diğer tüm durumlardan daha fazla dizabilye neden olmaktadır (1). Bel ağrısı prevalansının yaşla birlikte artmasından dolayı yaşlanan nüfus demografisine uygun olarak bel ağrısını tedavi etmek için ameliyat oranlarının zamanla artış göstermektedir (2). Bununla birlikte omurga cerrahisi geliştikçe, ameliyattan sonra geçmeyen ve hatta kötüleşen ağrı raporları da artmıştır (3).

Başarısız olguları tanımlamak için kullanılan ilk terim “post-laminektomi sendromu” olmuştur (4). Bunu, Başarısız Bel Cerrahisi Sendromu (BBCS) terimini tanıtan Burton’ın bir dizi yayını izlemiştir. Zamanla, BBCS teriminin kullanımı katlanarak artarken alternatif tanımlayıcı etiketlerin kullanımı azalmıştır (5-7). BBCS’nin birçok tanımı ve revizyonu yapılmıştır: BBCS bir veya daha fazla omurga ameliyatını takiben kalıcı, yeni oluşan veya tekrarlayan bel ve/veya alt ekstremitte ağrısı olmasıdır (8). Lomber omurga cerrahisinden sonra hem hastanın hem de cerrahin cerrahi öncesi beklentilerinin karşılanmamasıdır (9). Bel ağrısı,

radiküler ağrı ya da her ikisini azaltmak amacıyla yapılan bir veya birkaç ameliyattan sonra lomber patoloji ve ağrıda iyileşme sağlanamamasıdır (10). Cerrahi müdahaleye rağmen spinal ağrının devam etmesi ya da cerrahi müdahaleden sonra aynı anatomik bölgede spinal kökenli ağrı ortaya çıkmasıdır (11). Ağrıyı geçireceği düşünülen cerrahiye veya tedaviye rağmen bel, boyun veya ekstremitelerde kalıcı veya tekrarlayan ağrı olmasıdır (12).

Epidemiyoloji

Yetişkinler arasında yaygın bir semptom olan bel ağrısının yaşam boyu yaygınlığı %60 ile %85 arasında değişmektedir (13). Ortopedik ve kronik ağrı durumları arasında sırt ağrısı, ortalama 19.8 milyar dolar tahmini ile en yüksek dolaylı maliyete sahiptir (14). Genel olarak omurga cerrahisi ve özellikle erişkinlerde spinal füzyon insidansı son yıllarda katlanarak artmaktadır (15).

BBCS insidansı iyi çalışılmadığından, mevcut veriler eski, kötü tasarlanmış çalışmalardan alınmıştır. BBCS’nin tanımı kesin olmadığı için kesin insidansı da bilinmemektedir. Bununla birlikte füzyonlu veya füzyonsuz lomber laminektomi

¹ FTR Uzm. Dr., Necip Fazıl Şehir Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Kliniği burhangucmen@hotmail.com

² FTR Uzm. Dr., Necip Fazıl Şehir Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Kliniği drnurbanudogan@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Hoy D, March L, Brooks P, et al. The Global Burden of Low Back Pain from the Global Burden of Disease 2010. *Ann Rheum Dis.* 2014;73(6):968–974.
2. Smith M, Davis MA, Stano M, et al. Aging baby boomers and the rising cost of chronic back pain: secular trend analysis of longitudinal Medical Expenditures Panel Survey data for years 2000 to 2007. *J Manipulative Physiol Ther.* 2013;36(1):2–11
3. Parisien RC, Ball PA, Mixter WJ. Ushering in the “dynasty of the disc.” *Spine (Phila Pa 1976)* 1998;23(21):2363–6.
4. Kim SI, Sadove MS. Caudal-epidural corticosteroids in post-laminectomy syndrome: Treatment for low-back pain. *Compr Ther* 1975;1(6):57–60.
5. Burton CV. Safety and clinical efficacy. *Neurosurgery* 1977;1(2):214–5.
6. Burton CV. Safety and clinical efficacy of implanted neuroaugmentative spinal devices for the relief of pain. *Appl Neurophysiol* 1977;40(2-4):175-83.
7. Burton CV. Lumbosacral arachnoiditis. *Spine (Phila Pa 1976)*1978;3(1):24–30.
8. IASP Press. Classification of Chronic Pain: Descriptions of Chronic Pain Syndromes and Definitions of Pain Terms. 2nd ed. Seattle, WA: IASP; 1994. Available at: <http://www.iasp-pain.org/Education/content.aspx?ItemNumber1/41698> (accessed 29 April 2022).
9. North RB, Ewend MG, Lawton MT, Kidd DH, Piantadosi S. Failed back surgery syndrome: 5year follow-up after spinal cord stimulator implantation. *Neurosurgery* 1991;28(5):692–9.
10. Follett KA, Dirks BA. Etiology and evaluation of the failed back surgery syndrome. *Neurosurgery Quarterly* 1993;3(1):40.
11. Leveque JC, Villavicencio AT, Bulsara KR, et al. Spinal cord stimulation for failed back surgery syndrome. *Neuromodulation* 2001;4(1):1–9.
12. Thomson S. Failed back surgery syndrome – definition, epidemiology and demographics. *Br J Pain* 2013;7(1):56–9.
13. Schmidt CO, Raspe H, Pöngsten M, et al. Back pain in the German adult population: prevalence, severity, and sociodemographic correlates in a multiregional survey. *Spine (Phila Pa 1976)* 2007;32:2005-11.
14. Stewart WF, Ricci JA, Chee E, et al. Lost productive time and cost due to common pain conditions in the US workforce. *JAMA* 2003;290:2443-54.
15. Deyo RA, Gray DT, Kreuter W, Mirza S, Martin BI. United States trends in lumbar fusion surgery for degenerative conditions. *Spine (Phila Pa 1976)* 2005;30:1441-5.
16. Chan CW, Peng P. Failed back surgery syndrome. *Pain Med* 2011;12:577-606.
17. Shamim MS, Parekh MA, Bari ME, et al. Microdiscectomy for lumbosacral disc herniation and frequency of failed disc surgery. *World Neurosurg* 2010;74:611-6.
18. Peul WC, van den Hout WB, Brand R, et al. The Hague Spine Intervention Prognostic Study Group. Prolonged conservative care versus early surgery in patients with sciatica caused by lumbar disc herniation: two year results of a randomized controlled trial. *BMJ* 2008;336:1355-8.
19. Pearson A, Lurie J, Tosteson T, et al. Who should have surgery for spinal stenosis?: treatment effect predictors in SPORT. *Spine (Phila Pa 1976)* 2012;37:1791-802.
20. Fokter SK, Yerby SA. Patient-based outcomes for the operative treatment of degenerative lumbar spinal stenosis. *Eur Spine J* 2006;15:1661-9.
21. Sebaaly A, Lahoud MJ, Rizkallah M, et al. Etiology, evaluation, and treatment of failed back surgery syndrome. *Asian Spine Journal* 12(3), 574-85. Doi:10.4184/asj.2018.12.3.574
22. Durmaz, B.(2016). İntervertebral Disk Hastalıkları. Mehmet Beyazova, Yeşim Gökçe Kutsal (Eds.), Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon içinde (s. 2091-2116). Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri
23. Küçükşen, S. Oğuz, H. (2015). Bel Ağrıları. Hasan Oğuz (Ed.), Tıbbi Rehabilitasyon içinde (s. 931-973). İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri
24. Schofferman J, Reynolds J, Herzog R, et al. Failed Back Surgery: Etiology and Diagnostic Evaluation. *Spine Journal* 2003;3:400-3
25. J, Devulder. Transforaminal nerve root sleeve injection with corticosteroids, hyaluronidase, and local anesthetic in the failed back surgery syndrome. *Journal of Spinal Disorders* 1998;11(2):151-4.
26. Boswell MV, Trescot AM, Datta S, et al. Interventional Techniques: Evidence-Based Practice Guidelines in the Management of Chronic Spinal Pain. *Pain Physician* 2007;10(1):7-111.
27. Chan CW, Peng P. Failed Back Surgery Syndrome. *Pain Medicine (Malden, Mass.)* 2011; 12: 577–606.